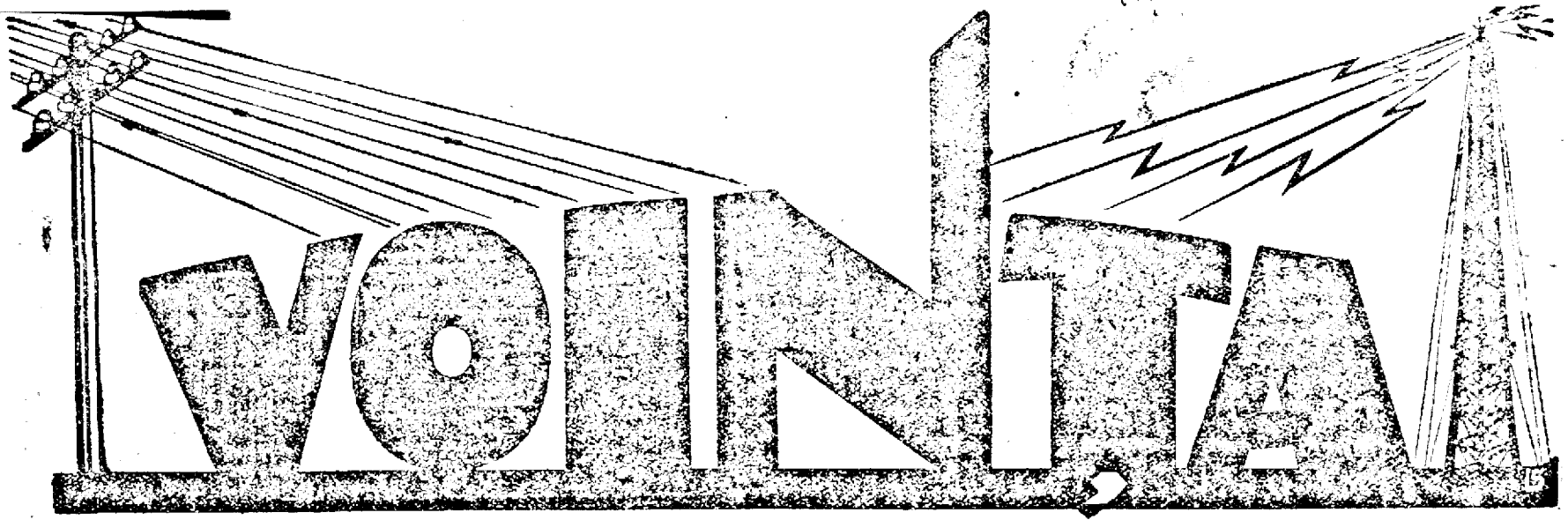

Nr. 2
Azul
Puls
Puls
Seg
00
al
e
D
ipia
u
Pr
tra
a
Ac
ant
oni
de
no
ie
zer
or
24
im
be
un
va
or
g
di
are
ce
ce
II

Director: Mihail Russu
Girant resp: Dr. Ion Frunză
Telefon (Arad) No. 3-31

POPORULUI
Organ zilnic de știri și informațiuni.

Redacția și Administrația:
Timișoara, Fabr. Str. Gloriei 4
Arad, Str. Eminescu 3.

Prezintă bolșevismul un pericol pentru noi?

Se poate că mulți nu vor fi de aceeași părere cu noi, dar asta este convingerea noastră. Pentru noi, țara românească, bolșevismul nu prezintă nici un pericol. Nu mă gândesc la o invazie bolșevică, ci numai la ideologia bolșevică. Bolșevismul are două puncte de atac, satul și orasul. Chiar după cărțile marxiste, țărănul este elementul cel mai conservator. Ei nu prea contează cu el în mișcarea lor. Oricâte soluțiuni căutau să da acestei chestiuni, nici una nu era mulțumitoare. L-au numit proleter agricol, i-au făcut definiția și deslușit evoluția lui în decursul istoriei și apoi l-au lăsat în pace. Pentru țărani exista numai un singur lucru. Are s'au n'are pământ să lucreze și să și hrănească familia? Acest singur moment poate răsturna mintea așezată a țărănului.

După înfăptuirea reforme — țărănimea română a fost inoculată cu virus antibolșevic. Țărănul este un apărător fanatic al pelecetului său. De altfel chiar în Rusia bolșevică, autoritatea comunistă duce o luptă desperată cu țărani și doar acolo n'au toți pământ. Eu cred că toți satetele vor grăbi odată sfârșitul bolșevismului. Prin votul unieversal, țărănul intrat în politica nici odată și nicăieri n'a votat cu stângă ei mai mult cu extrema dreaptă sau cu partidele de mijloc. Și doară mai

mult ca trei sferturi din populația țării noastre o formează țărani.

La oraș, însă, se schimbă situația.

Invitrializarea noastră de după războiu, deși a mers cu pași repezi, totuși este de o mică importanță. Avem 2-3 centre industriale cari — chiar așa cum se prezintă azi situația —

și hrănesc muncitorii în mod modest. Șomajul deși există, nu atinge cifre mari. Printre acești oameni, bolșevismul pericol. Dar luați o hartă a țării și priviți unde sunt situate centrele bolșevice. Numai la granițe.

Oare sub denumirea de bolșevism să nu se ascundă altceva? De bolșevism nu ne este frică, dar de acel altceva, de el mă îngrijor. In acest punct să se concentreze toată grija noastră și cu răbdare și tact vom scăpa și de pericolul acest, căci țara românească este o țară tânără cu nebănuite resurse de viață și energie.

că la cunoștință.

Ne gândim însă că și în alte ocazii similare s'au ținut discursuri... zicem aproape tot așa de frumoasă, că s'au adus felicitări reciproce și s'au dat asigurări rezolvire promptă și și reală a tuturor chestiunilor litigioase dintre România și buna noastră aliată Jugoslavia.

Ba s'au încheiat și convenții ale căror puncte au fost stabilite în acordul cel mai deplin.

Cu foarte acestea, totul a rămas pe hârtie. Chestiunile în litigiu continuă a fi și astăzi tot așa de litigioase.

Școlile române din Banatul jugoslav, de pildă, continuă a fi închise, deși au trecut câțiva ani de când s'a încheiat o convenție școlară, aprobată de delegații ambelor guverne și chiar de însăși guvernele. Totuși, această această convenție n'a primit măcar un cât de modest început de înfăptuire.

Gândindu-ne la toate acestea, nu se va lua în nume de rău, dacă nu putem izgoni din noi un sentiment de scepticism. Bine înțeles, suntem cei dinlăi cari dorim ca faptele să ne dea cuvenite dezmintiri.

Conferința ec. româno-jugoslavă.

~ Situația școlilor românești. ~

In ziua de Dumineca Tomiei, s'a deschis la Belgrad conferința româno-jugoslavă, căreia — așa ne vestesc telegramele primite — îi revine sarcina de a cerceta și deslega o mulțime de chestiuni importante.

Numărul și importanța acestor chestiuni reiese și din faptul că a fost nevoie de alcătuirea a nu mai puțin de nouă subcomisiuni. Avem subcomisiuni financiare, economice, hidrotehnice, juridice, culturale, etc.

Din capul locului însă am fost izbțiți de constatarea că toți, dar absolut toți președinții celor 9 comisiuni, sunt jugoslavi, deși comisiunile sunt mixte. La fel și cu secretarul general al conferinței și cu secretarul de ședință.

Nici un român nu figu-

rează în aceste demnități.

De altfel, ceace interesează este fondul, adică rezultatul real al conferinței în mijlocul unei numeroase asistențe și cu discursuri pe cari agenția telegrafică a avut grija să ni le transmită textual. Au vorbit, cum era și firesc, d'ni Kumanudi și Filodor, adică ministrul ad interim la externe al Jugoslaviei și ministrul plenipotențiar al României.

Kumanudi, Filodor! Două nume trădând o origine etnică alta decât cea sârbă sau română.

Dar e un amănunt asupra căruia nu trebuie să ne oprim.

Deocamdată, au vorbit amândoi frumos, așa de frumos, că s'au felicitat unii pe alții, precum agenția telegrafică a avut deosemena grile să ne adu-

Lordul Rothermere la Budapesta.

Ziarul budapestan „Magyarország” anunță că lordul Rothermere i-a adresat o scrisoare primarului din Budapesta anunțându-l că în curând va vizita Ungaria. După cum se știe anul trecut a fost în Ungaria fiul lordului Rothermere care a fost primit cu onoruri regale. Ziarul afirmă că primirea lordului Rothermere va fi și mai strălucită.

Telegrame

Terminarea tratativilor dela Praga

București. — Tratativilor dela Praga pentru regularea dreptului de trecere al Bucovinei pe linia Sighetul Maramureșului — Gîrgoara Gîrca Vodă au ajuns într-o fază hotărâtoare.

La 18 Mai va veni la București o delegație polonă și una cehoslovacă pentru a semna acordul prin care se acordă României dreptul de a utiliza linia ferată care trece pe teritoriul celor două state, fără vize speciale. Linia ferată între Maramureș și Bucovina va fi scurtată cu mai multe sute de kilometri. Noua linie va fi utilizată la începutul lunii Iulie.

Vizitele Reginei Maria în Spania

Paris. — Din Madrid se anunță că regina și principesa Ileana a sosit la San Lucas, unde au fost primite de infantele Alfonso.

Misiunea d-lui Mironescu la Londra

Londra. — D. Mironescu, ministrul de externe al României, și a amânat cu câteva zile vizita sa la Londra. Ziarele engleze cred că cu ocazia învederii dintre d-nii Chamberlain și Mironescu se va discuta chestiunea păcii și posibilitatea reluării relațiilor diplomatice dintre România și Rusia Sovietelor.

Soldatii lui Asdrubal

O expediție arheologică a descoperit în castrul râului Metaurus din Italia 140 de moaște conținând scheletul de ale soldaților lui Asdrubal generalul Cartaginez bătut și ucis de romani pe malurile acestui râu la anul 207 înainte de Cristos.

Gubernul de azi, față de Gărzile Naționale din 1918

Primit următoarele:

Domnule Director,

Fiind convins, că ziarul D.șire face aici la granița de Vest un adevărat apostolat al românismului, — d-ți se ține de parte de fricțiunile partidelor politice — cu onoare vă rog. a da loc celor ce urmează.

In atenția d-voastră domnului prefect al județului Arad.

Fiind informat, că actualul guvern ar fi dat o circulară tuturor autorităților administrative din Ardeal, în care se cere să se întocmească un tablou despre persoanele, cari prin activitatea desfășurată, au contribuit la organizarea Gărzilor Naționale — sub scutul cărora s'a putut înfăptui adunarea dela Aiba—Julia, din 1 Decembrie 1918. — găsec ocazia a vă veni în ajutor cu datele expuse mai jos.

Rămâne ca D-voastre să controleze aceste date, ca apoi dovedindu-se exacte, să nu se uite de aceia cari, prin jertfa vieții lor, au făcut în acest oraș primul pas de organizare al Gărzilor Naționale.

În ziua de 2 Noiembrie 1918 — la ora 18 jum. s'a ținut prima întrunire a celor 14 ofițeri români în casa lui Petru Oprea din Piața Catedralei — dresându-se aci primul proces verbal, cu următoarea moțiune: „Jurăm, că ne angajăm prin tiscul vieții noastre chiar, de a organiza românimea din Ardeal și Banat întru înfăptuirea României Mari! Tot în aceeași seară, ne am prezentat generalului Reich, în Cetate, și i-am declarat, că nu ne mai supunem ordinului lui, socotindu-ne deslegați de jurământ și că vrem să înființăm gărzi românești. Ba ceva mai mult, i-am cerut bani și folie de drum necesare, pentru treburi, ceace ni s'a promis pentru a doua zi. Iată lista celor 14 ofițeri: căpitanii, Victor Cer-

nea, Moise Rîșcuția și Teodor Serb; locotenenții, Bașău Vasilie, Martin Ioan, Nemet Iustin, Simeon Zasio Pop și Mihai Vorțean; subloc., dr. Cornel Albu, Bodea Dumitru și Petru Oprea; elevii plutonieri, dr. Victor Holăranu, Traian Chirilă și Traian Meger. Dintre aceștia s'au prezentat a doua zi, pentru luarea foilor de drum: Simeon Zasio Pop, Ioan Martin, Mihai Vorțean, Petre Oprea și Traian Chirilă. În afară de cel din urmă, trimis să vestească intenția de arestarea noastră, au fost arestați și eliberarea s'a produs numai în urma intenției energice a d-lui Șt. P. Pop.

Atitudinea dâră și hotărârea a celor amintiți aci trebuie remarcată, ea fiind un exemplu, pentru toți acei, cari s'au aliat în zilele din urmă, pentru ideea de înfăptuire a României-Mari, de azi. Deci ei ar trebui să fie trecuți pe primul plan, la comemorarea zilelor de glorie a poporului român.

În cazul, când credeți, că ați avea nove și de alte date și asupra altor persoane, vă stau la dispoziție, fiind în măsură a le ști, prin faptul că subsemnatul am condus mai târziu, unul dintre cele mai importante resorturi ale Comandamentului Gărzilor Naționale Române din Arad.

Arad, 10 Aprilie 1928.

Cu perfectă stimă:
Ioan Martin,
locot. invalid de răzbiu.

**O datorie neachitată a guvernelor României
Situafia deplorabilă a aviației comerciale.**

Un eveniment extraordinar s'a îndeplinit la începutul secolului al XX-lea, Geniul omenesc după o luptă aprigă care datează încă din timpurile legendare, a putut să cucerească un element nou, aerul, singurul rămas asupra căruia puterea sa dominantă nu s'a putut manifesta.

Această cucerire, care a format obiectul viu de preocupățiune a ațător generații, astăzi ni se prezintă sub forma practică de pașeri călătoare metalice cari străbat zilnic mii și mii de kilometri

pe suprafața globului pământesc cu perspective de a buleversa întreaga viață economică socială înainte de război, aviația a fost un sport lucru care nici azi nu este compiect abandonat. În timp de război a fost și va fi un instrument de luptă redutabil. După război, în timp de pace, usie o industrie de transport cu perspective frumoase pentru viitor căci vizează dezvoltarea economică a Țării și îmbunătățirea relațiilor economice internaționale. Aceasta grație calităților

mult superioare — în special viteza sa, care este un factor determinant — celorlalte mijloace de locomoțiune. Ea le face o concurență serioasă și tinde dacă în prezent, dar într'un viitor apropiat să le înlocuiască. Bine înțeles într'o limită oarecare.

Străinătatea în acest domeniu de activitate omenească, a făcut progrese însemnate pe cari noi Români — cu toate că trăim în secolul vitezei — reaccelerând pasul, nu vom avea mângăierea să le vedem în curând realizate.

— **Sanatorul Therapia Arad Str. I. Vulcan 8 Telefon 532.** Instalația cea mai modernă pt. operații. Bucătărie dietetică. Taxa de îngrijire cu vizit și supraveghere medicală pe zi: cl. I. 450, cl. II. 350, cl. III. 250 lei.

Cinematografele din Timișoara.

Cinema Cetate

12 Aprilie

GAUCHO
cu Douglas Fairbanks.

Cinema Fabrică

12 Aprilie

Nunta în Revoluție
cu Goesta Ekman Karina Bell și Walter Rilla.

Cinema Meșala

12 Aprilie

ȘTIRI DE TOT FEEUL.

Consfătuirea foștilor internați politici

Părintele I. Marcu din Ficu, jud. Cluj, lansează prin ziare un manifest adresat foștilor internați și interminațiilor de subșăpânitea ungurească, invitându-i să și trimită adeziune de participare la o consfătuire, care urmează să fie convocată la orașul Cluj.

Noul șef al poliției din gara Arad

D. Moga prefectul poliției a numit pe d. Silviu Dăgănescu șef al poliției din gara Arad

Nădlăcanii se apără contra bandiților

În timpul din urmă în fruntea comună Nădlac, jud. Arad, se înregistrează numeroase cazuri de furturi. Autoritățile neavând mijloace suficiente de apărare, au cerut Prefecturii Arad să libereze un mare număr de permise de armă pe seama populației, ca acestea să se poată apăra în caz de nevoie urgentă. Prefectura județului a acceptat propunerea autorităților și în acest scop a ordonat facerea unei anchete prin comandantul companiei de jandarmi Arad.

Condamnat pentru siluire

Tribunalul Arad a condamnat pe zilerul Ștefan Bartok, de 33 ani, din Glogovaț, la 8 luni închisoare pentru că în vara anului trecut a tăcat pe bătrânul Caerina Freisinger de 60 ani, pe când aceasta își făcea mătânii în fața crucifixului din marginea satului Cikir, și a siluit-o.

Epilogul unui chef la Pecica

Anunț-sem. despre cărciumarul Hajos din Pecica, că pentru un chef de câteva sticle de bere consumate de săteanul Ludovic Nagy, socotise acestuia neînsemnata sumă de 38 r. li lei. Neavând bani în numerar, Nagy semnase o poliță, pe care neomenosul cărciumar Hajos a încercat s'o valorifice la o bancă din Pecica. Dar, a pățit-o rău. Nagy anunțase băncile despre întâmplarea chefului și a declarat, că deoarece dsa nu recunoaște să fi putut chefului stăta bănele într-o singură seară, nu va plăti un singur ban băncii, care ar accepta polița prezintată de cărciumar.

Altfel, că Nagy vi reclama...

Din Oradea

Pelerinaj la Roma

La propunerea d-lui canonic Grigorie Pop, adunarea „Asoc. gen. a uniților” a hotărât organizarea unui impozant pelerinaj la Roma cu ocazia împlinirii a 50 de ani a Papei Pius. Acest pelerinaj nu va fi format numai din uniți, ci din cât mai mulți intelectuali pentru a lua contact cu intelectualitatea italiană.

Contesă acuzată de fraude fiscale

La administrația financiară din Cluj s'a primit un denunț împotriva contesei Veselényi, că în anul 1926 ar fi vândut sanatorului Nerva, un imobil în valoare de 5 milioane lei, fără ca să prezinte autorităților fiscale spre timbrare contractul. Pentru a frustra statul, contesa ar fi încheiat un alt contract de cumpărare cu cumpărătorii sanatorului.

D. administrator financiar Dimitriu a dispus să se facă cercetări.

Funcționarul, care fusese autorizat de d. administrator financiar cu cercetările, a fost convins să renunțe la cercetări, fiind mituit cu suma de 80.000 L. Actul cu rezoluția d-lui administrator financiar a fost distrus.

Funcționarul a recunoscut că a primit mita, pentru că tocmai în timpul acela își mărita o fată și avea nevoie de bani.

Procesul agronomului Stănescu

Tribunalul Bihor secția I a început azi dezbaterile procesului intentat de peste 200 de țărani din pl. Marghita și Beiuș contra agronomului Petre Stănescu, acuzat de mari abuzuri și ilegalități.

Procesul va dura mai multe zile deoarece au fost citați peste 200 de țărani ca martori.

Tifos exantematic la Bocșag

Prim-medicalul județean d. Dr. Al. Brădeanu, a fost încunștinat că în familia industrieșului Aurel Măneran din Bocșag trei membri s'au îmbolnăvit și prezintă simptome de tifos exantematic. Insp. gen. d. Dr. Spiru însoțit de prim-medicalul județean s'au deplasat la fața la fața locului și au luat măsuri pentru izolarea bolnavilor.

Lucrările neces. de primăvară le puteți procura mai eficient la casa de modă **Strasser** viz. viz. cu bucuria evanghelică

Din Timișoara

Bela redacția noastră

Comuniștii rebeli rămân arestați

Ieri, senatul de punere sub acuzare de pe lângă Tribunal a desbătut chestiunea arestării comuniștilor cari au provocat și inscenat incidentele sângeroase de Duminecă. A prezidat d. jud. Const. Popescu, procuror fiind d. Nicolau. Apărarea a făcut o avocații Simeon Matei și E. Bürger

Senatul a hotărât menținerea în prevențiune a comuniștilor rebeli.

Cine sunt organizatorii Duminecei sângeroase?

Cu prilejul petrecerii în Timișoara cu scopul ca să se informeze asupra incidentelor sângeroase de Duminecă, d. Lothar Rădăceanu, deputat socialist de Banat, a făcut pressei următoarele declarații:

— Comuniștii nu urmăresc rezultatele practice, ci împing muncitorimea în diverse aventuri, conducându-se numai de principiul de a provoca dezordini revoluționare. Țin să accentuez, că din dezordinele de Duminecă dela Timișoara nu e permis să se facă o chestiune muncitorească, întrucât provocatorii nu sunt muncitorii, ci conducătorii comuniști, care în mare parte sunt faustici, nebuni, mizerabili, agenți subvenționați ai Moscovei.

Timp de 10 ani, comuniștii n'au putut produce altceva, decât că din nou forțează introducerea stărilor excepționale în țară.

Sinucideri

Terezia Heck, de 52 ani, din Tomnatic, amărâtă fiind din cauza că soțul pierduse într-o afacere 500 mii lei, s'a sinucis aruncându se într-o fântână.

Săteanul Petru Teodorescu de 60 ani, din Senteș, s'a sinucis prin strangulare.

Ultima oră

Arestarea comunistei Iren Orner falsa soție a lui Fonagy

Siguranța locală fiind informată că comunistă Iren Orner, aceea care a transportat la Timișoara cadavrul lui Fonagy, dându se în fața autorităților din Prahova, drept soția legitimă a decedatului. Fiind supravegheată la locuința unde se știa că a descins, în cursul dimineții a și fost arestat de către comisarul Zamfir. Pentru continuarea cercetărilor, a fost înaintată Siguranței Generale din București.

Cercul CRATELY Timișoara

Piața Badea Cârțan

Program compus din cei mai buni 18 numeri din Europa Lupta Greco Române cu Timișorenii. Premiul 10.000 Lei și medalii de aur, argint și bronz. Incep. la ora 9 seara.

